

Total number of printed pages-15

4 (Sem-5/CBCS) COM GE 1/2

2024

COMMERCE

(Generic Elective)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION-A

Paper : COM-GE-5016

(Principles of Microeconomics)

OPTION-B

Paper : COM-GE-5026

(Business Economics)

Full Marks : 80

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

Answer either in English or in Assamese.

Contd.

OPTION-A

Paper : COM-GE-5016

(Principles of Microeconomics)

1. (A) Answer the following : $1 \times 5 = 5$

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(i) Define indifference curve.

নিৰপেক্ষ ৰেখাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(ii) What is consumer's equilibrium ?

উপভোক্তাৰ ভাৰসাম্য মানে কি?

(iii) Define marginal product.

প্ৰান্তিক উৎপাদনৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(iv) Give an example of sunk cost.

সংপূৰ্ণ ব্যয়ৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

(v) What do you mean by price discrimination ?

দৰ বিভেদীকৰণ বুলিলে কি বুজা?

(B) Answer the following as directed :

$$1 \times 5 = 5$$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

- (i) When total revenue is maximum, marginal revenue is zero.

(True/ False)

যেতিয়া মুঠ আয় সৰ্বোচ্চ হয়, তেতিয়া প্ৰান্তিক আয় শূন্য হয়। (শুদ্ধ/ অশুদ্ধ)

- (ii) Higher the indifference curve _____ is the level of satisfaction.

(Fill in the blank)

উচ্চস্তৰীয় নিৰপেক্ষ বেখাৰ সম্ভৱপৰিমাণ _____। (খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (iii) Production function shows the relationship between cost and output/cost and input/input and output.

(Choose the correct option)

উৎপাদন ফলনে ব্যয় আৰু উৎপাদন/ব্যয় আৰু উপাদান/উপাদান আৰু উৎপাদনৰ মাজৰ সম্পৰ্কটো দেখুৱাই।

(শুদ্ধ বিকল্পটো নিৰ্বাচন কৰা)

(iv) An oligopoly is a market where there are _____ sellers.

(Fill in the blank)

স্বল্পবিক্রেতা বজাৰ এনেকুৱা এখন বজাৰ যত
_____ সংখ্যক বিক্রেতা থাকে।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(v) A firm faces a perfectly elastic demand curve, if $MC = MR /$
 $MR = AR / AR = MC$.

(Choose the correct option)

এখন উৎপাদন প্রতিষ্ঠানে সম্পূর্ণ স্থিতিস্থাপক চাহিদা
ৰেখাৰ মুখামুখি হয়, যেতিয়া $MC = MR /$
 $MR = AR / AR = MC$ হয়।

(শুদ্ধ বিকল্পটো নির্বাচন কৰা)

2. Answer the following in brief : (within 40 words) $2 \times 5 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ চমু উত্তৰ লিখা : (৪০টা শব্দৰ ভিতৰত)

(a) Show that average revenue is equal to price.

দেখুওৱা যে গড় আয় আৰু দৰ সমান হয়।

(b) Distinguish between money cost and real cost.

মুদ্ৰা ব্যয় আৰু প্রকৃত ব্যয় মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(c) What is expansion path?

সম্প্রসাৰণ পথ কি?

(d) State the meaning of price effect.

দৰ প্ৰভাৱৰ অৰ্থ লিখা।

(e) Write the differences between market price and normal price.

বজাৰ দৰ আৰু স্বাভাৱিক দৰৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

3. Answer **any four** from the following :

$$5 \times 4 = 20$$

তলত দিয়াবোৰৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write the determinants of price elasticity of demand.

দৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ নিৰ্ধাৰকসমূহ লিখা।

(b) Briefly explain the types of internal and external economies of scale.

বৃহৎ মাত্ৰাৰ মিতব্যয়িতাৰ আভ্যন্তৰীণ আৰু বাহ্যিক প্ৰকাৰসমূহ চমুকৈ লিখা।

(c) Explain the relationship between average cost and marginal cost with the help of a diagram.

গড় ব্যয় আৰু প্ৰান্তিক ব্যয়ৰ মাজৰ সম্পৰ্কটো চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Measure producer surplus at the industry level under perfect competition.

সম্পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত উদ্যোগিক স্তৰৰ উৎপাদকৰ উদ্বৃত্ত গণনা কৰা।

- (e) Write a short note on natural monopoly.

প্ৰাকৃতিক একচেতীয়া বজাৰৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

- (f) Write a short note on the relationship between indeterminateness of demand and oligopoly.

চাহিদাৰ অনিৰ্দিষ্টতা আৰু স্বল্পবিক্ৰেতা বজাৰৰ সম্পৰ্কৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

4. Answer the following questions : $10 \times 4 = 40$

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Explain the relationship between price of a commodity and its quantity demanded. What are the other factors influencing demand for a commodity?

7+3=10

সামগ্ৰী এটাৰ দৰ আৰু চাহিদাৰ পৰিমাণৰ মাজৰ সম্পৰ্কটো ব্যাখ্যা কৰা। সামগ্ৰী এটাৰ চাহিদাত প্ৰভাৱ পেলোৱা অন্য উপাদানসমূহ কি কি?

OR / অথবা

Explain consumer's equilibrium with the help of indifference curve approach.

10

নিৰপেক্ষ ৰেখাৰ দৃষ্টিকোণৰ সহায়ত ভোক্তাৰ ভাৰসাম্য ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss the law of variable proportion. In which stage output is decided?

7+3=10

পৰিবৰ্তনশীল অনুপাত বিধিটো আলোচনা কৰা। ইয়াৰ কোনটো স্তৰত উৎপাদনৰ সিদ্ধান্ত লোৱা হয়?

OR / অথবা

How is LAC curve derived from a set of short-run AC curves? Why is LAC curve U-shaped?

6+4=10

হ্ৰস্বকালীন গড় ব্যয় ৰেখাৰ গোটে এটাৰ পৰা কেনেদৰে দীৰ্ঘকালীন গড় ব্যয় ৰেখা নিৰূপণ কৰা হয়? দীৰ্ঘকালীন গড় ব্যয় ৰেখা কিয় 'U' আকৃতিৰ হয়?

- (c) Compare the equilibrium price and output of a monopolistic and a perfectly competitive firm. 10

একচেতীয়া বণ্টন প্রতিষ্ঠান আৰু সম্পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰ প্ৰতিষ্ঠানৰ ভাৰসাম্য দৰ আৰু উৎপাদনৰ তুলনা কৰা।

OR / অথবা

Explain Walrasian and Marshallian stability analysis. Mention the differences between these two approaches. 7+3=10

ৱালৰাছ আৰু মাৰ্চেলৰ স্থিৰতা বিশ্লেষণৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। দুয়োটা ধাৰণাৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

- 1) Illustrate how a firm in monopolistic competition reaches its equilibrium in the short run. Does a firm in equilibrium in monopolistic competition always make supernormal profit? 7+3=10

একাধিকাৰ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত এখন উৎপাদন প্ৰতিষ্ঠানে হ্ৰস্বকালত কেনেদৰে ভাৰসাম্যতা লাভ কৰে আলোচনা কৰা। একাধিকাৰ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত উৎপাদন প্ৰতিষ্ঠান এখনে সদায় অতিৰিক্ত লাভ অৰ্জন কৰে নেকি?

OR / অথবা

Write the main features of oligopoly.
Explain the price-output determination
process under price leadership in
oligopoly. $3+7=10$

স্বল্পবিক্রেতা বজাৰৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা। স্বল্পবিক্রেতা
বজাৰৰ দৰ নেতৃত্বৰ সহায়ত দৰ আৰু সামগ্ৰীৰ পৰিমাণ
নিৰ্ধাৰণ প্ৰক্ৰিয়াটো ব্যাখ্যা কৰা।

OPTION-B

Paper : COM-GE-5026

(**Business Economics**)

1. Answer the following questions : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define Gross National Product (GNP) at factor cost.

কাৰক খৰচে মুঠ ৰাষ্ট্ৰীয় উৎপাদনৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) Mention *one* factor affecting the individual demand for a commodity.

এটা দ্ৰব্যৰ ব্যক্তিগত চাহিদাক প্ৰভাৱিত কৰিব পৰা এটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

(c) What is demand function ?

চাহিদা ফলন কি?

(d) What is opportunity cost ?

সুযোগ ব্যয় কি?

(e) What do you mean by utility in Economics ?

অর্থনীতিত উপযোগিতা বুলিলে কি বুজা?

(f) Mention *one* component of a budget.

বাজেট এখনৰ এটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

(g) Write on utility of demand forecasting.

চাহিদাৰ পূৰ্বাভাসৰ এটা উপযোগিতা লিখা।

(h) What is cost function ?

ব্যয়ৰ ফলন কি?

(i) What is monopoly market ?

একচেতীয়া বজাৰ কি?

(j) Define profit.

মুনাফাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

2. Answer in brief of the following questions :

2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What is consumption function ?

উপভোক্তাৰ ফলন কি?

(b) Mention two sources of Economic problem.

আৰ্থিক সমস্যাৰ সৃষ্টিৰ মূল দুটা উৎস কি কি?

(c) What is normal price ?

স্বাভাৱিক দৰ বুলিলে কি বুজা?

(d) Define price elasticity of demand.

চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(e) Define production possibility curve.

উৎপাদন সম্ভাৰনা ৰেখাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

3. Answer **any four** of the following questions :

5×4=20

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the characteristics of Business Economics.

ব্যৱসায় অৰ্থনীতিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) What is Economies of scale ? Mention its types.

বৃহৎ-মাত্ৰা উৎপাদনৰ মিতব্যয়িতা কি? ইয়াৰ প্ৰকাৰসমূহ কি কি?

(c) What are the features of Monopolistic competition ?

একাধিকাৰ প্ৰতিযোগিতা বজাৰৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি?

(d) What is Cross Elasticity of Demand ?

চাহিদাৰ তিৰ্যক স্থিতিস্থাপকতা বুলিলে কি বুজা?

(e) What is investment function ? Mention its factors.

বিনিয়োগ ফলন কি? বিনিয়োগ ফলন নির্ণয় কৰা
উপাদানসমূহ কি কি।

(f) Mention the assumptions of the Law of Diminishing Returns.

ক্রমহ্রাসমান উৎপাদন বিধিৰ অভিধাৰণাসমূহ উল্লেখ কৰা।

4. Answer **any four** of the following questions :

$$10 \times 4 = 40$$

তলত দিয়াবোৰৰ যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is National Income ? Discuss its importance in Business Economics.

$$2 + 8 = 10$$

জাতীয় আয় কি? ব্যৱসায় অৰ্থনীতিত জাতীয় আয়ৰ
গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

(b) Explain the Laws of Returns to Scale with the help of diagrams.

চিত্ৰসহ উৎপাদনৰ প্ৰতিদান মাত্ৰাৰ বিধিটো বৰ্ণনা কৰা।

(c) Discuss the Modern Approach of cost.

ব্যয়ৰ আধুনিক তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

(d) What is Monopoly? Discuss the price and output determination under Monopoly Market. $2+8=10$

একচেতীয়া বজাৰ কি? একচেতীয়া বজাৰত দৰ আৰু উৎপাদন কেনেকৈ নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হয় আলোচনা কৰা।

(e) What is oligopoly market? Write its features. Explain kinked demand curve analysis under oligopoly. $2+3+5=10$

স্বল্পবিক্ৰেতা বজাৰ কি? ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা। এনে বজাৰৰ কোণীয় চাহিদা ৰেখাৰ বিধিটো ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Discuss Ricardian theory of rent. Mention its limitations. $7+3=10$

ৰিকাৰ্ডৰ খাজনা তত্ত্বটো আলোচনা কৰা। ইয়াৰ সীমাবদ্ধতাসমূহ উল্লেখ কৰা।

(g) What are the features of perfect competition? How price and output is determined under perfect competition? $3+7=10$

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগী বজাৰৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ কি কি? এনে বজাৰত দৰ আৰু উৎপাদন কেনেকৈ নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হয়?

(h) How can LAC curve be derived from the SAC curve? Why is LAC curve U-shaped? $5+5=10$

হৃৎকালীন গড় ব্যয় ৰেখাৰ পৰা কেনেকৈ দীৰ্ঘকালীন
গড় ব্যয় ৰেখা (LAC) উলিয়াব পাৰি? দীৰ্ঘকালীন গড়
ব্যয় ৰেখা কিয় ইংৰাজী 'U' আকৃতিৰ হয়?